

Jaunais Rihts

Redakcija un kantori: Wafsaes eelā Nr. 8.
Ekspedīcija: Suworowa eelā Nr. 8.

Abonešanas maksa: par 1 mēnesi 60 fant.
ar pēfuhstīšanu 72 fantimi. Uz ahrsemem
104 fantimi (52) rbl. Zahkr. 109.

Semneetu laikraksts.
Weenibā ir spēhks!

Studinajumu maksa: tekstā maksa 24 fant.
studinajumu datā 10 fant. par sīhu rakstu rind.

Numurs maksa 6 fantimi.

Sīnakt pirmdeendā, treschdeendā un preektdeendā

№ 1. - 74

Veepajā, preektdeeu, 2. janwari 1925. g.

sf 3922 r

4. gads.

Preezigu un bagatu Jaunu gadu

maneem God. pirzejeem un labwehleem

wehle

E. Burinsh.

Sveiki Jaunā gadā!

Laiš nemitoshi staidās uz preekschu un naw tahdās waras, kura scho laika riteni wina gaitā apturetu. Laikam lihdsi wirtsās wisa muhsu dshwe, muhsu dshwibas laiks. Uz, zil daschs labš no mums grībetu sawas dshwes skaitalos brihschuš paildsinat, apturet uz weetas, bet weltigil! Ja, lihds ar laika strahwu dodamees ari mehš uz preekschu: masais, newarigais behrninsh klusht par spēhzigu jaunelli; salofnais jaunelli — par stipru, noruhditu wihru, wihrs par newarigu, noguruschu fringalwi un tad — kaps, pahr kuru schalz preeces un pazelas jaunās dshwibas un šeko neapturamai laika strahwai lihdsi...

Zil nesen, ka mums leelās, eefahkam pagahjuschu gadul! Zil daudš leegu zeribu un wehlešchanos nehnam lihdsi, usjahlot patlaban nobshwoto gadul! Bet deemschehl, newifas muhsu wehlešchanās peepildijās. Daschs labš no muhsu tuweneekem, radeem un draugeem pagahjuschā gada ir bijis

lam, lai Jaunais gads wineem preekschru wifas tās balwas, kuras tee fewim wehletoš un zaur saweem zehleem darbeem klushtu zeenigi tās sanem!

Atskats uz 1924. gadu.

Atskatot uz pagahjuschā gada panahkumeem muhsu waltis dshwes daschadās nofarēs, jaleezina, ka mums naw eemsla preezatees par leeleem, jeb wismas apmeerinoshchem panahkumeem. Ja mehš preezatos, tad tā buhtu paschajmahnshchanās. Na atsewifshkas perf. ir fewim weenu otru lab. guwuschas, tad tas wehl newar buht par peerah-

ziba naw spēhjuschaš usturet aktiwu bilanzu un tadehl muhsu waluta war saudet sawu stabilitati, t. i. muhsu lata kursš war křist, pirms winsch wehlamu augstumu šasneedšis. Bijuschais finansu ministrš Ringolds Kalninsch ar saweem schihdu adjutanteem energisti darbojuschees, bet tā redšams, ne preeksch waltis. Wihrs, kursch spēdiko par taupibu, bet patš nekautrejas „eeraul“ miljonuš, dshht „scheples“, ir tahlsch waltis un wispahribas intresem Zeresim, tā ar ministru mainu atdshwojees muhsu tirdsneežiba un ruhpneežiba. —

Uri semkopibā naw šasneegti apmeerinoshchi rezultati Newar teikt, ka pagahjuschais gads buhtu bijis neisbewigs. Muhsu klimate apstahlii pehdejos gados naw labaki bijusch. Uri pirms kara semeš augliba naw neko leelala bijuši. Tadehl semkopjeem waja-dsetu buht apmeerinateem ar pagahjuschu gadu. Bet ihsti apmeerinais nebuš gan neweens. Un kamdehl? Nu tamdehl, ka algo-tais darba spēhš ir šadohrsinajees, algas ir mahšligi t. i. bes dabigas wajadšibas, bes šamehra pazeltas. Ja semkopis tagad apreh-

Preezigi pawadit Jaunu gadu

muhsu God. pirzejeem un labwehleem

wehle

Kursemes Tirdsneežibas Sabeedriba.

Preezigi pawadit Jaunu gadu

sawām god. kundēm, labwehleem un pasiņam

wehle

W. Bobrows.

Irashotawa, tihmikka tihritawa, pee „Melna Gaila“, Veepajā, Aleksandra eelā 17.

špeests noslehgt rehkinus ar dshwi un pahreel uz muhsu muhscha mahjam. Dascham labam no mums ir bijuse karsta zihna jaweb dehl šprausto mehrlu šasneegšchanas, bet tee naw tikuschi šasneegti. Somehr, wifā wifumā mehš efam leeloku waj masatu šoll uz preekschu gahjuschi. Un tas lai muhs apmeerina un dod jaunu sparū zenstees neatlaidigi uz preekschu. Pagahjuschais gads mums ir šneedšis mahzibu, ka ne wifu zilweš war šasneegt un bes tam ari rahdijis ka weltigi gaidit uz zepteem baloschem, kuri paschi mutē křistul! Šo mehš lai fewifshki eewehrojām usjahlot jauno gadu. Weltigi buhtu zeret, ka jaunais gads mums rofes šneegš bes ehrlshkeem! Lai itweens ir pahrlleezinats, ka Jaunajam gadam netrūhs balwu preeksch mums, bet tās tik zaur zihnu zaur neatlaidigu darbu guhstamas. Uri muhsu zeem. lastajeem no širds noweh-

dijumu, ka muhsu tautas un waltis dshwe ir progresesjuse.

Rahdu ainu šneedš muhsu šaimneezijā un kulturelā dshwe pagahjuschā gada? Nemšim tirdsneežibu un ruhpneežibu, waj te ir kahdi taustami panahkumi? Uz to noteikti jaatbild ar ne. No ahrwalstim eepulshst prezes, pat tahdas, kuras waretu raschot tepat Latwijā, bet iswestis teel loti mas. Muhsu fabrikaš newar šazenstees ar ahrsemju fabrikom un lehtaki raschot. Tadehl wifu eeweb no ahrsemem. Kara-ostas darbnizas gan šapnoja no raschoshchanas leelos apmehros, pat preeksch eksporta, bet tee ir tilai bijuschī šapni. Kad wajadseja lahpit kahdu ahrsemju fugi, tad muhsu zenas bija tik augstas, ka ahrsemes to isdarija uz puši lehtat. Uri Drahschu fabrika ir mehginajusi naglas iswest uz ahrsemem, bet bes fewifshkeem panahkumeem. Wispahrigi muhsu ruhpneežiba un tirdsnee-

žiba isbewumus, kuri gulstas uz wina raschojumeem, tad produkti japahrdod par daudš ouglatu zenu. Bet kas to maksās? Ja mums buhtu maksatšpehigi patehretaji, tad jau tā leeta eetu, bet tagad pilšehtas strahdnees štreksojot un blandotees bes darba, ar tufšām kabatām newar šamakfat raschojuma ihsto wehrtibu. Uri eeredneežiba newar lepo-tees ar lihdselku bagalibu. — Daudšos gadijumos lauku raschojumi ir gahjuschi bojā strahdneeku truhkuma labad, lai gan Latwijā strahdneeku ir peeteekoshchi daudš, ir tahschu wefelas besdarbneeku armijas! —

Kas ir šasneegis muhsu isglitibas un garigas dshwes laukā? Uz to jaatbild, ka te ir panahkumi daudš leelaki, wismas ir daudš un warbuht par daudš darits. Miljoni teel isdoti no waltis lihdselkeem preeksch mahšlam, kuras bouda tik maza eedshwotaju data, peemehtram, teel ustureta opera ar de-

Ehku jautajums jaunsaimneezibās.

Otrās agrarās reformas posms — jaunfaimneezību novehrteschana — Leepajas aprinkī, war fazit, famehrā wirsās uf preefchu apmeerinoschi, eewehrojot to apstahli la par Leepajas, Alsputes, Ruldigas un Wentspils aprinkem darboias tikai weena wehrteschana komisija.

Leepajas aprinkī ir jau novehrtetas feloscho muischu jaunfaimneezibas: Leel un Maswahwes Sadaku pagasta, Rahwas muischa Rahwas pag. Gaweeseš muischa ar pusmuischam, isnemot Pils pusm. Buntas, Ordangas un Isreedes m. Buntas pagasta, Leegu muischa Leegu-Alsteres pagasta, Kolawas m. Talsu muischas Talsu pagasta Medses un Kapsehtas muischos, Medses pagasta un Vormsahles muischa. Janwari tiks novehrteta Kalelu muischa ar pusmuischam u. t. t. Utteeziba uf luhgum u flehgchanu waretu fazit, la novehrtets ir famehrā daudš, jo neweens luhgums wehl naw no flehgis un tas darbs arī wehrteschanu til drihs nepanahs.

Pee lihdschinejās un tagadejās darbības gaitas un apstahleem semes reformās iswehchanā un isweidochanā t. i. nostiprināchanai galwenā wehriba buhtu japeegreesch faimneezību novehrteschanai, fewischi to uf kuram ir ehlas. Ir gan no Semkopības Ministrijās isdoti noteikumi par ehku eepreefchejo novehrteschanu zaur weetejam semes eerihzibas eestahdem, bet lai schoš noteikumus peemehrotu dshwe ir nepeezeeschami, uf eenahlucho luhgumu dehl ehku pahrbuhwes jeb noahrdischanas atwehles, lairā atfewischi gadījumā noorganiset uf weetam komisijas uf kuram jafuhja walstis semju inspekzijas preefchshahwi.

Tā tā luhdseju dshwes weetas ir istahstas par wifu aprinkī, luhgumi eenahf laiku no laika, inspekzijas darbineetu stahs ir stipri aprobeschots, arī budshets, domajams, aprobeschots, kapehž gruhti, pat neepfehjami laika fastahdit tahdas komisijas un fuhtit uf weetas aprinkā komitejas darbineetus. Bet ir no leela swara jaunfaimneeteem u pee laika dot eepfehju iswest a faz

nepeezeeschamas, wineem preefchirio ehku pahrbuhwes, jo leelata dala ehku winu tagadejā stahwolli naw remontejamas un tapehž a feet boja.

Eewehrojot ougshā fazito buhtu leetderigi lai pagastu wehrteschana komisijas snemtu aprinkī zauri wifas sadalitas un eeschiritas faimneezibas novehrtetot pirmam labrtam tikai ehlas.

Tahdā lahrā netikai neiffantiu leelus isbewumus, bet toš pat samasinatu un setmetu wehrteschana darbs aif feloscheem eemfleem:

1) Rā redzams no lihdschinejās wehrteschanaš prašes, tikai isnehmuma gadījumos war novehrtet un noteikt ispirkšanas maksu wifam sinamā muischā eedalitam faimneezibam un komisijai lairā weeta jastrahda wismos diwas reises, lai atteezigi sadalitu weenibu galigi novehrtetu.

2) Nestatotes uf eepreefchejeem studinajumeem par wehrteschana komisijas isbraufchanu un darbibu, eeintrese ee reti tad apghadajās ar wifem wineem wajadsigeem dokumentem, kas arween trauze komisijas darbibu un lawē novehrteschanu. Tahdi truhkumi noskaidrotos pirmā komisijas isbraukumā uf ehku wehrteschanu, nemas netrauzejot darba gaitu.

3) Komisija wifas ehlas novehrtetuuf reisi un aitrisku isbraukumus periodiski eenahlucho luhgumu ispidischana.

4) Wehrteschana sem weena komisijas preefchshdetaja wadibas buhtu daudš wairaf apweenota un konsekwenti iswesta wifa preefchshdetajam ustizeta rojona.

5) Kad ehlas buhs novehrtetas, jaunfaimneezību t. i. semes novehrteschana un winu ispirkšanas maksas noteischana prašis famehrā loti mas laika.

Bet pats galwenais jaunfaimneeki buhs diwahrt eerosinoti uf ehku remonteem, pahrbuhwem un jaunbuhwem arī tur, kur paschreis winu personigā inziatiwe naw peeteekochi dshwa.

Uf to grescham jaunā semkopības reforma waditaja fewischi wehribu —

wigi buhtu personigos fakaros ar aifargu nodalam, rotam un to aifewischi eem darbineeteem, uf weetas noskaidrotu warbuhwejos starpgadījumos, farihlotu preefchshahwum u. t. t., un adjutants buhtu pulka dw:hs le. Tagad, adjutanti bes isnehmuma ir polizijas eeredni, kuri aifargu leetas wada ar polizijas lahrtibneetu starpneezību, kas aistahj newehlamu eespaibu.

Nepeezeeschama pee eefchl. ministrijās few. aifargu leetu padome un ailihds. paugstinaschana aifargu komandehocham fastahwam. Lai aifargu aifargus no politisku partiju eespaidoschanoš, fahzama aifargu komandeeru apspreebe, ufahznot 2 no laira pulka, isnemot apr. preefchneelus un zitus polizijas eerednus.

Bes tam delegazija pahrunaja aifargu deenas farihlochanu, aifargu intendanturoš dibinaschana, aifargu apbalwochanaš noteikumu eefneegschanu otrreis ministru kab:netam, aifargu komand. fastahwa brauz. naudas, aifargu nodalu nodibinaschonu pilshchās, aifargu apbrunoschana ar pashautenem un agrakā Madonas aifargu pulka komandeeru atwal. pulw. leit. Ehrģla atpat. leezelochanu, jo wina atzelschana atstahj:si loti sliktu eespaibu uf wifem aifargeem.

Eefchl. ministrs noteiktas atbides wehl nedewa, tikai apsolija ar wifem scheem jautajumeem eepashtees un toš pahrdemat. Zeramš, la jaunā waldiba felos Somijas, Leetawas un Igaunijas parougeem un beidsot dos aifargeem tahdu fatwerimi, tahda ir nepeezeeschama, lai wini teescham buhtu muhsu walstis un brijwibas ihsti aifargi.

Eekschemes.

Trozla sekretars — Latwijas pawalstineeks? Tahdas leetas notilufchas W. Samuela waldischanas laika, leezina feloschis eeprahsjums, kurch nodrutats newis tahdā oposizijas lahrstis, bet gan W. Samuela waldibas partijas, Latgales darba partijas organā „Jaunā Straume“:

„Daschas nedelas atpaka eebrauzis Latwijā Kreewijas komunists schihds Manteifels, kurch apmetes Resekne. Rā mums no droshas pufes sino, minetais Manteifels wifu laiku bijis par Trozla sekretaru, naw laika optejis Latwijās pawalstineezību, bet eebrauzis Latwijā nelegalā zeld, lamdehl pilf. poliz. preefchneeks arī atteizes Manteifelim isdot Latwijās pasi. Somehr Reseknes aprinka preefchneeks, sinadams, la Manteifels naw bijis karantina un naw fodits par nelegalas robeschas pahrnahschanu, isdewis Manteifelam Latwijās pasi. Naw schambu, la arī pehdejee notikumi Resekne ir faistiti ar M. eeraschanoš.“

Apispreedi neteescho nodoklu dep:ta notureja schinis deenas, predalotes weetejeem tabakas ruhneeteem. Pehdejee eerosinaja jaut. aplift weetejo tabaku ar augstaku akzisi, zaur to walstis gubsho: leelakus eenahkumus. Lita preefchā paugstinat akzisi no 1 is 20 fant. lihds 2 is kilogramā. Weetejo tabaku rasho 3 fabrikās, kuram pehž atzises paugstinaschanas buhs jaisbeids darbiba.

Schihdu stahs daschadās walstis. Pehž jaunakām stat. sinam schihdu procentis Franziā ehot 0,4, Leelbritanijā 0,7, Belgijā 0,9 Eiropas Kreewijā 2,8. Tschechoslowakiā 3, Austrija 4,5, Turziā 4,5 Rumanijā 4,8, Ungarija 6,3, Polija 12,5, bet schihdu walsti Palestina tikai 11 proz. Seem. Amer. Saw. Walstis schihdu ir 3 proz., Argentina 1,2, Austrolija tikai 0,3, Latwijā schihdu stahs ap 5 proz., bet Samuela resp. dem. zentra un kreiso f. d. waldiba gribeja eelaiht wehl 1—2 proz.

Tiltu buhwe. Nahloshā gadā paredehts ussahft buhwei wairafus jaunus tiltus. Rā pirmais teel minets tilts par Leelupi Jelgawā, tur jau preefchdarbi ussahfti. Par Leelupi pee Buldureem paredsets buhwei poniontiltu. Pee Reseknes par upi zelt

Preezigi pavadit Jaunu gadu nowehlu maneem lihdschinejeem pasuhitajeem un pasinam. Drehbneeks K. Pruhsis.

Leepajā, Walfales eelā Nr. 10.

jotajam, lehtatajam, musilanteem un bundsineeteem Rigā un daudš zitas mahklsas un mahklseneeki, kureem ir weeta til pee labf pahrbuhwas waj pahrbuhwas tautas. Latwija ta u ta wehl tahda naw, lo leezina masais zeenitaju stahs schim eestahdem un „mahklseneeteem“. Ari ahsemneeku bankeeri schad tad pajuhmo par muhsu dejotaju laikalajam lahjam, bet naudu nedod, jo wini itin labi saprot, lo no seenahscheem war sagaidit. Surpretim, ja schee selta karali redsetu, la mehš esam ischallās studras, tad winu mali bes schaubam atwehrtos un muhsu faimneezisā dshwe plauktu un seltu. Tad tautai rastos arī ploschakas garigas wajadibas un saprotams, tad mahklsā un sinatne teescham plauktu.

Somehr tā leels panahkums pagahjušā gada beigās ir usstatama waldibas panama. Zil daudš padaris jaunais ministru kabinetis, gruhti noteikt, bet par weenu mehš waram buht droshi: schi jaunā, waretu teikt semneeku waldiba nebuhs glehwa nenoteikta, bet sinās, kas tautai preefch winas meera un lablahjibas ir wajadigs. Tadehl mums ir eemehts zeret, la jaunais gads mums wairaf sneegs, nelā muhschibā aigahjuhchais wezais gads. Uf to lai mums palihds Deewsi! J. Sibnis.

Aifargu delegazija pee eefch. ministra.

Watar jaunais eefchleetu ministrs, atwal. paltwedis E. Paiminsch. pe:nhma Rigas, Zukuma, Madonas un Jelgawas aifargu pulku pahrstahwus ar pulkw. Steebti preefchgalā, kuri eefneedja ministrim schahbus norahdijumus:

Satarā ar swaidigo walstis waras stahwolli un nenoteikto istureschinos pret aifargu organizacijam, aifargos eestahjes atflahbums energijas un diziplinas truhkums, kas war rabit loti launas sekas. Pee aifargu organizaschanaš lihds schim galwenā wehriba peegreesta paradem, bet ne militarai un garigai audsinaschana. Nepeezeeschams uf preefchu aifargu pulkos iswest obligatoriskas apmohzibas pulka rajonā, wairatas reises gada, ar 2 nedelu ilgu apmahzibas laiku, ar lo aitrisku aifargu eefauschana armijā atkolai un aifargu atrauschana uf ilgatu laiku no darba fawās faimneezibas, kas tagadejos apstahfos ahlahrtigi fahjhtams. Apmohzibas isdarot armijas instruktoreem, aifargu pulku weenibas mantotu stingru diziplinu un laujai peemehrotu isglitibu. Nepeezeeschams lai uf preefchu pulku adjutanti buhtu tahdi, kas pashtst ahkumos pulka dshwi un pastah-

Wihna tirgotawa un pahrtikas weikals

Sabeedriba „Selta Lats”

Leepajā, Wafales eelā Nr. 8.

Beedahvā Jaunā gadā flavenos J. Otlana

Wairumā

Lifeerus un wihnus

Masumā

Zabaku un papirofus no wifam ewehr. ••••• fabrikam. •••••

S v a i g a s olas, sveestu un bischu medu.

Zenas wifem peceetamas.

Zenas wifem peceetamas.

Ufmanibu!

Wairumā!

Ufmanibu!

Masumā!

Mahju mahtes, tihreet sawus metalus kà fīdrabu, mifīnu, aluminiju un t. t.

Titai **Jmmalin-Metallputz**

dabujams wifur.

Preekšč-stahwis **Samuels Feldts**

Leepajā, Leelā eelā Nr. 13. Tahlr. 3.

Zenas mehrenas. — Zenas mehrenas.

Lauksaimneeku un lauku beedru eewehribai!

Latwijas Siwkopības Zentralbeedribas Birojs: Leepajā, Wafales eelā, 8, atwehrtis latru deenu, isnemot šwehtdeenas un šwehtu deenas, no plkst. 9—3 deenā.

Pee Biroja darbojas siwkopības spezialisti un instruktori, kuri sneeds dihkaimneekem un lauksaimneekem wajadfigos padomus siwkopības leetās, isbrauz us weetām, isdara niweleschanas darbus, fastahda projektu planus un aprehlinus jaunbuhwesamām dihkaimneezibam un aifewisheem dihkeem.

Pee Biroja ir noorganiseis strahdneeku artels (no laigaleeschu grahwraischeem), kuri usnemās pret sinamu atlihdsibu wifada weida ratschanas darbu iswefchanu, tā: grahwju ratschanu, dambju uswefchanu, plawu nosu-finafchanu un t. t. **Walde.**

Dabujams wisur!!

Tihreet jubhu apatwus

tikai ar

Jmmalin

kursch ir aifihis par wislabako apatwu tihrischanas lihdselli.

Samuels Feldts,

Leepajā, Leelā eelā Nr. 13. Tahlr. 3.

Djirnawas

steidstigi pahrdodamas Leepajā, pilnā fahr-tibā un darbā, labi noefoschā weetā.

Peepraft schis awifes redatzija „dšrnawas.”

Wehlos

namu pilsehtā mainit pret lauku mahjam (namš eenes mehnesi 6000 rbl.)

Peepraft schis awifes redatzija

Aditava „WIRSMAS”

(bij. E. Stefena)

ir pahrzelta no Seena tirgus uf

Seena eelu Nr. 14.

Nodata Preekulē, Nihsta eelā Nr. 6.

Pahrdodamas

Leepajas apfahrinē wairafas wezfaimneezibas jaunfaimneezibas, dšrnawas, neatfawinamas dalas, lauku mahjas leischos, namš ar augli bohru Wentšpili, wairaki nami Jelgawas pilsehtā.

Peepraft ikdeenās no 9—3 S-ba „Selta Lats” biroja, Leepajā Wafales eelā Nr. 8.

Pehrku ahboļus dafchadas lortes, latrā daudjumā par labām zenam.

N. Rastowski,

Leepajā, Roschu laukumā Nr. 10.

Gewehrojeet! :: Gewehrojeet!

Wairumā

Loki leelā wairumā dabujami par loti mehrendām zenām.

Ka ari leelā iswehlē

wifadi sirgu peederumi.

Preekščstahwis

Samuels Feldts,

Leepajā, Leelā eelā Nr. 13. Tahlr. 3.

Masumā

Wilnas wehrptuwe, aurtuwe un trahstotawa

„Latwija”

Rungu eelā Nr. 23, Tahlr. 92.

Kasarnu eelā, Nr. 19, Tahlr. 733.

Daru sinamu saweem god. pasuhtitajeem un wispahribai ta usstrahjees darbš ir pa dafai nostrahdats un ta naw wairs jagaiba, bet latris war dabut tuhlin karst, wehrt, ischleteret, aurt, trahstot, welt, speest, ischlehret un degabet. Sapat ari wifadas leetotas, isfahrditas jeb gatawas drehbes pahrtahso un pahrtahse gluschī ta jaunās, ahtris un glihtis darbš.

Luhdsu pahrtahzeinatees.

Ar augstzeenibu

J. Markewicz.

Wehlos pirkt

wezfaimneezibu jeb dšrnawas, of. luhds nodot „Jaunais Nihis” laikraksta redatzija.

Namiņu ar dahrsu

wehlos pirkt, of. nodot schis awifes ekspedizija sem Nr. 3708.

Akziju S-ba

„Korona”

Akziju S-ba

Leepajas ahdu fabrika Leepajā,

Šigatawo dafchada weida wirtsahdas tā:

botstafu,

schewro,

schewretu,

rindotfu,

Dažadas solu ahdas

un starpsoles.

landalu ahda,

portfelu ahdas,

juchtahdas.

Pahrdod tikai wairumā. :: Pehrk wisadas jehlahdas.

Sweizeens Jaunā gadā

wifeem mana weitala draugeem.

Fotografs

J. Bokums.

Laukfaimneezibas kopdarbibas nodala.

Stazijas buktu leeta.

Vaba waislas buktu nosihme raschigu lopu ceaudschanas un lopkopibas uslaboschanas sind ir leela. To pareisi ir atsinuschi laukfaimneeki un tadehi deesgan sekmiigi eet us preefchu waislas buktu staziju eerihfoshana Mufhu abas leelatās organizazijaē, tā Latwijas Laukfaimn. Zentrālbeedriba tā arī Latw. Laukfaimn. Ekonomiska Sabeedriba ir jau paspehjuschas wairaf smtu schahdu buktu staziju eerihlot. Tahds panahfums pateesi weizams.

Es tomehr newaru paeet garam lahda! newehlamai parahdibai, kuru pehdeja laikā, nahlas deesgan beeschi nowehrot. Launums pastahw eefsch ta, ka par waislas stazijas bulleem teel nemti kustoni. kuru preefshetfchi usahda deesgan wahjus raschibas datus. Tahdu buktu eespaids us apfahrtnes ganamo pullu, raschibas pazelschanas sind, buhs wifai neezigs, ja pat faitigs. Apstahfchos pee konkreta gadijuma.

Laukfaimneezibas schurnalā „Semtopis“, sch. gada 50 numurā 787 lap. pusē lasams, ka Latw. Laukfaimn, Ekonomiska Sabeedriba eerihfojusī 11 waislas buktu stazijas. Turpat peewesta buktu sarastā tā pirmās no teem teel minets bullis „Jurka“ RR N 43, kursch nowetots Semites muischa, Talsu aprinkī Uzim redsot bullis apfalpos Matkules lopkopibas pahrauds. beedribas rajonu. Minetā buktu preefshetfchu raschiba schahda: 5356 mahrz. peena un 214 mahrz. peena tauku gada, pee lam peena lauku faturs 4%. Lai tittu staidriba par to, woj min. stazijas bullis apfahrtnes lopu raschibu spehs zelt, paslatifimees lahdu raschibu usrahda Matkules nowada gowis, no kurām 30 usnemas ziligrhamatā. Irahdās, ka no min. 30 gowim tikai 7 gowis ir ar sematu raschibu, netā stazijas buktu preefshetfchu raschiba, kamehr pahrejas 23 gowis usrahda leelaku raschibu. Tā tad us 7 gowju pehznahzeem buktu eespaids, atteeziba us raschibu, war buht labwehligs, turpretim us 23 gowju pehznahzeem bullis atstahs raschibu masinoschu eespaidu. Naw jaaismirsi, ka dshwneela pehznahzejs alumuē fewi abu wezaku ihpaschibas un tamdeht, atteeziba us raschibu, dod kaut ko wideju no abeem wezakeem.

Paleel neisprotams, kasab schis, famehrrā maswehrtigais bullis „Jurka“, tahdā

Jaunfaimneezibu nodibinaschana peerobeschu apgabalos. Semes birojs pee waisis semes bankas turpina sawu nesen usfahkto darbibu ar labeem panahfumeem. Birojs teefchl eepirzis waj eewadijis sarunas par muischu un leelaku semes gabalu eepirfshanu gar Polijas un Igaunijas robescham ap 1000 ha kopplatiba; par eeguhteem ihpaschumeem, kuruš jau sabata jaunfaimneezibas, samakfats 180.000 lš. Ar semes biroja starpneezibu eeguhtas leelakas semes plaitibas: semes eeguhtschanai privatpersonam lihdschim isfneegts alsdewumu weidā apmehran 1 miljons lš.

22 lastu weeta 3. Rigā peenahfuschas no Masfawas 3 lastes ar Melngalwju nama wehsturiskam mantam. Rā Melngalwju nama walde aifrahda, tad kara laikā us Kreewiju iswestas 22 lastes ar daschadeem wehrtigeem preefshmeteem. Tā tad atdabuta nepilna septitā dala.

godā zelis un ko winam wajadsēs uslabot. Waretu domat, ka labu buktu truhsti, bet tad jau labal nelahdu, netā tahdu, kursch raschibu war masinat un pee tam wehl par dahrgu naudu un ar waldbibas pabalstu. Tahda rihziba isfstatās drihsal pehz laukfaimneeku mulfoschinas, bet ne pehz faimneezifkas lablahjibas sekmeschanas.

Loptopis.

Linfehklas laukfaimneekem. Latwijas Lintopju Zentrālā Saweeniba fanehmusi no finansu ministr. alsdewumu preefch linfehllu eegahdaschanās us rudens nomafku. Linfehklas us nomafku warēs fanemt tee laukfaimneeki, kuri wehlas sawu linu sehjumus paplaschinat. Preefch tam teel eerihloti fewifschli isdalifchanas punkti wifos Latw aprinkos. Wifas tas laukf. organizazijas, kuras wehltos linfehklas fanemt, lai tuhlin pasino Lintopju Zentr. (Rigā Bihwibas eelā Nr. 24) zaur lahdu punktu winas wehlas fanemt un lahda wairumā. Linfehklas isfneegs us nomafku lihds 1. dez. 1925. pret laukfaimneeku wefsekeem, schireteem no lahdas droschas weetejas kooperatiwas organizazijas (patehretaju beedribas, krahjaifdewu sabeeedribas un zit.) Reife ar to usojzina Saweeniba peeteikt labas linfehklas eefuhtot paraugus.

Eeteizam, laukfaimneekem isleeto fcho kreditu. Klah mehs pasneedsam isdodamo punktu sarastu Kursemē un Semgalē.

Semgalē.

- 1) Jelgawā — Zentrālās Saw „Konsums“ nodalā.
- 2) Tulumā — pee Tuluma patehretaju beedribas.
- 3) Wezmuischā — pee Wezumneeku patehretaju beedribas „Ruhlis“.
- 4) Ekengrawē — pee Ekengrawes patehretaju beedribas.
- 5) Bauskā — pee Bauskas patehr. beedribas.
- 6) Subatē — pee Subates patehr. beedr. Kursemē.

- 1) Leepajā — Zentrālās Saweenibas „Konsums“ nodalā.
- 2) Stendē — Zentrālās Saweenibas „Konsums“ nodalā.
- 3) Saldū — pee Saldus kooperatiwa „Neatlariba“.
- 4) Wainodē — pee Wainodes apfahrtnes kooperatiwa.

Ahrseemes.

Rumanijas atteezibas ar padomju Kreewiju. Rumanias ahrleetu ministrs Duna isfizees preefch pahrstahweem, ka Rumanija wehletos nodibinat labas kaiminu atteezibas ar Kreewiju; bet kamehr nedf tau gadejā, nedf lahda zita nahfoshā krewu waldbiba nebuhs atsinusi Rumanijas tagadejās robeschas, par normalu atteezibu nodibinaschanu newarēs buht runa.

Schekoslowakija nogaidis ar Kreewijas atfihfchanu. Schekoslowakija, tā Pragās laifraifstis „Bohemija“ sino, atfihfshot padomju Kreewijas atfihfchanu lihds ischekopolu lirdfneezibas lihuma noslehgschanai, lai neraditu warbuhfjus irauzejumus abu walstu farunās.

Rumanijas komunisti fanem Kreewijas pabalstu. Ijmellefchana 430 arefieto komunistu leeta peerahdijusi, ka tee preefchuschī pee trim slepenam organizazijam, kuras ar naudu apghadataš no padomju Kreewijos. Aifraifstis plafchs arkwos ar daschadeem dokumenteem un korespondenzi. 230 no apzeekinateem komunisteem nodos lauku karateefal, pahrejos isfraidis no Rumanijas.

Pluhdi Seemelamerikā. Pee Parmertounas (Wirbichinijas schtabā) Seemas fwehktu wafarā uhdens isfnefšis dambi. Pilfehina appluhdinata. Daudsa ehlas pilnigi fagrautās, daschas aifnestas pa upi wairafus kilometrus. Dauds eewainotu. Lihdschim atrasti 23 lihli.

Sautu usbudinajums. Usbudinajums kuru wahzu preefch un sabeeedribā isfautusi franifchu preefch sina, ka Franzijas ministru kabinets atsinis par neefpehjamu atfwabinat lihds 10. janwarim Kernes joflu, arween peenemas. No kompetentas wahzu pufes aifrahda, ka apghwojumeem, itā generalinspefzija buhtu atradusi Wahzija jaunās slepensas eerofschu noliktawas neefot nelahda pamata.

Aprinku dsihwe.

Wirga. Lihdschim mehš wirtseneeki wedam klusu meerigu dsihwi. Bija jau arī reifes kad ta pa kreenam eemeram, bet tas jau bija tā pareti. Tagad dshrumā jau fahlam darit nedarbus, eelejam upē noslhzinajamees, noslepawojam arī pa reifei. Uri fahlam wingrinates laupifchana. Ta, pa fwehkeem kalps Pruhfšis ar sawu draugu Muntu nogahja pee Keina tehwa ta jaunfaimneeka eedfert. Kad bija lahdu pusduzi eefchnapstojufchi, tad Pruhfšis atstahjis sawu kaiminu nogahja mahjās, pehz lam Muntš usgahja, ka winam nolaupti 6000 rublu. Wisdomas gan kriht us beed i, bet ko gan dshrumā peerahdifi.

Buhtu laikē fahkt atmosftees us kaut ko daitaku, labaku. Saeima gan isftrahdajusi klumus, bet tee mas lihdsēs, ja paschi nealchegfimees.

Schahweens meerteefnescha teefas fahle. Wikata (Ludfas apr.) 9. dez. Ludfas apr. 5. eezirna meerteefnesis teefaja prahwu par kildoschānos un laufchānos. Leeta bij isfautis par leezineeku no Lipnas pag. Jehlabs Rudras; tifflihds ko leezineeks R. pabeidhis dot sawu leezibu pee teefas galda, norihbeja schahweens, kas lika meerteefnesim aistahi telpas un isfauti poliziju. Wehlat noslaidrojās, ka rewolwers, kursch bijis S. labatā, bij gahjis wakā un lode khrufi leezineekam R kahjās, pee lam weenai isfrehjusti zauri un otra palikusi. Domajams, ka R. bij dewis leezibu, kas S. nepatifa un tamdeht S. dusmas schahwis. Ruhdras nosuhitiz Rigā 2. pilfehitas slunnizā.

Atkal paschahwiba. No Dunalkas sino, ka Sanderu mahjas weita Emilija Muhrneek 21 g. weza noschahwufees ar sawa br. hla kara schauteni. Par eemeslu bijis ne-

Batwilofta pee kooperatiwa „Wahrpas“ iirentejama
no 1. janwarā furehde ar diihwofli turpat.
Suwafas sinas pae J. Damberga Kadina mahjās, zaur Saku.

Iaimiga mihlestiba un dšihweš apnikums. Brahlī sauž pee atbildības par neatlūtas šautenes turešānu.

Aprīku Upesīchi. Mehš pee Aprīku pag. peederigeē, bet weseļās 20 werstīs atstāhtu no šawa pagasta dšihwojoschee upeschee neefi dšihwojam piltigi sawu dšihwi. No pašču pagasta efam atgreeti, bet tee pagasti ar to mums faeet kopā robesčas par mums neruhpejas. Tadeht mirkstam sawos purwos un uhdenos un grimstam us saweem g du befmiteem ilgi nelaboteem zelem. Us muhsu atbildību guļ 5 werstīs garšch Leepajas-Wentspils leelzeta gabals, turšch gadus 30 naw labois. Šchis 5 w. eet zaur purwu un tadeht ari patš zelsch jau sen par purwu pahrwēhtees, bet mehš 3 fainneeki to nespehjam islabot. Waldiba solijās naht palhgā, bet wehl wišs ir klusu — Garigā dšihwe fahl manami atplaut, itewiškhi pateizotees Leelunga mahju ihpafschneesa pašchalleedstgāi darbiba. Us wina eerosinajumu sche ilka nodibinata „Jaunānes Saweeniba“, turās wafaras israhdem laipni dewa telpas beš lahbas atlihdšības augšminetās fabeēbrīstais darbineeks. Sagad wišch uszehlis few jaunū mahju, tur saws faktišk ir pāredsets ari „Jaunānes Saweeniba“, lai tai seemā nebuhtu japahrtrauz sawa kulturelā darbiba.

Seemas šwehtkos notika jauno telpu eeswehtschana un bija šaraduschees daudš „Jaunānes Saweeniba“ redsamato darbineeku un weesu. Daudš tas dara wišpahrības labā, bet naw nolawejis ari sawas fainneezības ustaboschānu. Nedaudš gados pūgruwischo ehfu weeta pazehlschās jaunās staltas ehlas un wišā fainneeziba teel wirtsita ahtreem šoleem us tagadnes prašbu puš. Rahda darbu mihlestiba, lahds dšihweš preekš! Wakars pagahja širniģās runās un laimes wehlejumos nenogurstoscham laul-fainneekam un tautas darbineekam.

Ja tū latrs semē sehtu —
Weenu graudu weseļu,
Kas tad isstaitit gan spehtu
Selta tweeschu krahjumu.
Labas sekmes lahlatā darbā!
Labwehts.

Mescha zuhlu wehture. Rahds wahzu barons atwedis no Sibirijas mescha zuhlas un eelaidis winas sawā leelajā šw-hru dahrjā, Kurfeme Stuhmuischā, tur tās šchulshās ahrlahrigā mehā wairotees. Nešt-nadams, tā tū wald no atwesās monias, barons islaidis zuhlas no swehru dahrļa meschā, nu mehš redsam wina darba selas. Sagad winas tahdā mehā sawatroschās, tā nopeetni opdraud muhsu druwas. Sewiškhi daudš wina sawatroschās par fara gadeem, tad semneekem erotschu nebija. Sagad jahht ar winam energistu zlynu, šarhkojot sistematīslas medibas.

Auto kustiba Latwijā atihstās. Jaunu fatiškmi eerihkos starp Leepaju un Grobinu, Eseri un Annas trogu, Medses, Rapschias mulscham un Rengs staziju.

Par „Kaleti“ pahrdeweis peeturas punktis Osolmuischā, starp Preefult un Stodu.

Krimunas. Nakti us 23 dez. apsigis Josefa Scheima weikalš ušlauschot logu. Is-sagtas daschadas mantas, drehbes un 6000 rbi. naudas. Notikuma weeta atrada sahgi, durwu rokturi un fehrlोजना kastinu. Laundari meklē.

Preekules pag. Paptalas I palahpes pamatškola, Katrinal Frizkops issagtas no aisslehtgām telpām daschadas mantas kopwehrtibā 28 88 40.

Saglis eekluwis mahjā zaur pagraba logu, pehdējo isstidams un no pagraba eekluwis beš kaw-keem pahrejas telpās.

Šdaritā sahdsiba par wainigu zeetufchāi ir šitpras aishdomas us Margreetu Pulru, eedšihw. Leepajā, tura lihds šch. g. 31 okt. fastahwejušt deenesā pee R. Frizkops tā kalpone un labi pašnušt mahjas celahrtu, isdari kratīschānu, pee P. no sagtām maniam

neweena atrašta netika un tā fewi par wainigu mineta sahdsiba neatshidās. Melleščana pehz sagta teel energisti turpinata.

Ruzawas pag. Širnaju zeemā Laukula nameli no namela ihpafschneezes tika isstrauzetis sahdsiba U. Kerwe, eedšihw. Ruzawas pag. Širnajas zeemā Daudsen-Swiku nameli. Minetais jau bija paguwis nosagt schliki zuhlas gafas, swaigūs zuhlas taukus un weenu puhru meeschus, kuros mantas netika atrostaš. Pee otreisejas sahdsibas tant pašchā laikā minetās tika isstrauzetis un atstahdams mantas aishbeha.

Upwainotais sahdsiba Andrejs Kerwe arestets un lihds ar isstinu nodots Leepajas laulu eez Meerteefat.

Nodoga Disputes pils pag. Škeldu mahju pirts. Ugunšgrehts iszehlees turinatu nolaidības deht.

Weetejā dšihwe.

Žeen. abonenteem. Ar scho pašnojām ka ispidot daudšahrtēji isleitō wehleščanos fahkot ar 1. janwari 1925. gadu „Jaunais Rihts“ isn-ht trihs reises nedelā un maksā ar peefuhtschānu (36) rublūs un 72 šan. beš peefuhtschānas (30) rublūs 60 šan. Lai nezelstos isfuhtschānā trauzejumi, tad žeen. abonentus lihds laikrakstu loikā paluhtit. Ekspedizija.

Ušajinajums. Latw. wezo strehneeku beedriba lihds pilsehtas waldi kopā ar weetejām organizacijām, beedribām un fabeēdrīfleem darbineekem atshmet 6. janwari 1925. g., tā wezo latw. strehneeku wehturifko zihnu un kritušcho strehneeku peeminās deenu.

Sakarā ar to pilsehtas walde ušajina organizāciju preekschahwjuš un fabeēdrīflos darbineekus us opspreedi peektdeem, 2. janw. plst. 6. wakarā pilsehtas domes sahlē.

30. dez. 1924. g.

Leepajas pilsehtas walde.

Atgahdinajums. Saškānā ar šch. g. „W. W.“ Nr. Nr. 248. — 250. eespeestās instruzijas par atwalinato, referwē un semesšargos eestaitito karawihru registraziju, kontroli un eesaulschānu apmahzibā 99. pantu atwalinateem lihds turpmakam rihkojumam, referwē un semesšargos eestaititeem wiršneekem, šanitarwiršneekem, fara un fara loita eeredneem, neatkarigi no šinojuma eesneegschānas par ikreisejas dšihweš weetas pahrmainu, itgadus 1. janw. jaefneeds weetejam fara aprinta preekschneekam, pehz šch. g.

Paspahrne.

Uš jaunū gadu.

Tu tad draugi lasitaji,
Labwehli un felmetaji
Šaunā gadā „Jaunais Rihts“
Wehl lai jums teel peepilbīts —
Tas, kas lelat usrakstīs:

Modrus šargus tautai wehlam
Dšellu isurību teem
Lai tas wišs, ko gruhit zehlam
Neteek atdots neleescheem

Šaunais gads lai semes ruhkeem
Audšē wahrpas breeduschas
Tā tā rudeni lai klehtis
Kaudschu, kaudsem peebehrtas

Kopejinām pilnu štalli
Wehlam raibu telīschu
Šanams pulks lihds pawafarim
Lai par trihsahrt peeaugtu

Šaunšaimneekem wišas ehlas
Šhogad gatawas lai teel,
Lai wais šubrās gruhitās telas
Nahšošch gadam upealeek.

Lai it wišās atmatinās
Šweedru šweedreem šlazitās
Puhri aug un raibalinas
Šanās labi turetās.

„W. W.“ Nr 263, eespeestā porauga, šinojumi par sawu dšihweš weetu un nodarboščanos.

Šamatodamees us angščā peewesto, atgahdinu wišeem Leepajas aprinta robeschās dšihwojoscheem norahdito kategoriju karawihreem, eesneegt man nolikā laikā šinojumus par sawu tagadejo dšihweš weetu un nodarboščanos.

Leepajā, 29. dez. 1924. g.

Leep, Kara apr. pr-ks, pulw. Behrstišk.

Seemas šwehtki pagahja meerigi beš šaragahjumeem. Laiks bij šlts un šneega nebij nemas. Tā tā tas mafinaja šwehtku šajūhtu, jo weenemehr seemšwehtkos ir parastš, la šneegs ir. Rā dšid, tad leela pelna efot atlikušt špirta pahrdewejeem, jo patehretis mīlšigs daudsums špirta, kas isšklaidrojams ar patreisejo nenormalo dšihwi.

Komunisti ari nebija šnaukuš i seemšwehtkos. Lai isšprinata saweem beedreem plahno dšihču, komunisti šwehtku rihā iskaifita proklamozijas pa celam. Wainģee naw atrafti.

Špirta kontrbandistu fuga awarija. Šwehtbeenas nakti šadragala pret moleem špirta kontrbandas motorlaimu „Uda“. Rapteinis noslīhzis, bet dšwi matroschi isgalahbuschees uslezot us mola afimeneem. Vēhz matroschu isstikumeem, wini isbrautuschu no Danijas, lai brauktu us Šomiju ar špirtu. Zekā wineem šamattasees motors un wehtra pahrschegusi pret Leepaju. Matroschi nodoti Mūltas waldei noprainatšānai.

Nodoga lihds pamateem seemšwehtku wakarā Mescha eelā Nr. 28 Bobeto weenšahwu dšihwojama ehla Šhka apdroščinata par 4000 latu apdr. beedribā „Kurfeme“.

Leepajā šchinis deenās eebrauzā Leetawas peenšaimneezības instruktors Dons Šchidlowškis, lai eepašihtos ar grammatwedību, Latwijas peenšaimneezibā. Wišch atšina, ka Latwijā peenšaimneeziba nostahdita loti preekschimģi.

Laiks. Leepajas aplahrtne grostigs. Dašču deenu lihst, te atkal tuhlin sahl šalt. Par šwehtkeem šneega nebij nemas, itai dasčas deenas lija leetūs, bet treschdeem ar weza gada beigam sahlā druhtu šnigt, bet maf zerams, tad usrtišk pahrdewigs šneegs, jo laiks ir loti šlts. Dasčas deenas bij lihds 5° wišs nulles. Lauzineeki sahdsas par ahrlahrtīgi šlkteem dublaineem zelem.

Šchwu deheem šumelinus
Šaltus braščus audšināt,
Nahš rudenis, wajdšes winus
Lihgawinas wišinat.

Wišām ischallām šeltenitem
Šhogad puhru peelozit
Un lihds pirmām wijolktem
Šantas dehlus šagaidit.

Šaun em pahreem, kas wehl diwi
Wehlam trescho šahtu guht
Kas nu klufumā par dšihwi
Šanes weentuliba gruhit.

Muhsu šaunaine tu dahrgā
Wehlam šitprai augt Šew, šelt;
Šentschu itumūs nem šargā
Ej pee wineem špehtus šmell
Šairam godigi kas šrahdā
Wehlam darba auglus ehst
Un lai weenprahtiba rahda
Šruschus tā aš durwim mešt.

Wehltreis šweil: gadā šaunā
Wehleio juhs šafueegseet,
Bet ja gadās deena šauna
„Šaunā Rihtā“ peenahģeet.

Redaktors: R. Žihruļis.

Šhdeweja: Šabeedriba „Labs Rihts“.